

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА,

№

65.



KURIER LITWISKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 16-го Августа — 1838 — Wilno. Wtorek. 16-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 8-го Августа.

Высочайшая Грамота.

Статсъ-Секретарю Его Величества Короля Шведскаго и Норвежскаго по Департаменту Торговли и Финансовъ, *Скогману*.

Въ ознаменованіе особеннаго Нашего къ вамъ благоволенія за усердные труды ваши при заключеніи между Нами и Его Величествомъ Королемъ Шведскимъ и Норвежскимъ договора о торговлѣ, мореплаваніи и дружбѣ, Всемилостивѣйше пожаловали Мы васъ Кавалеромъ *Ордена Св. Анны первой степени*. Препровождая при семъ орденскіе знаки, пребываемъ къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ Г. Телмицъ.
11-го Іюля 1838 года.

Высочайшимъ Приказомъ отъ 15 Іюля, Братъ Императора Австрійскаго, Его Императорское Высочество Эрцъ-Герцогъ Францъ Карлъ, назначается Шефомъ Самогитскаго Гренадерскаго полка, которому и именоваться *Гренадерскимъ Эрцъ-Герцогомъ Франца Карла полкомъ*.

Высочайшимъ именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ - Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 10-й день минувшаго Іюня, Всемилостивѣйше пожалованъ преподающему въ Горномъ Институтѣ Аналитическую Химію, Академику, шестого класса *Гессу*, — знакъ *Ордена Св. Анны второй степени*, украшенный Императорскою Короною, въ награду отличнаго усердія и трудовъ его, Начальствомъ засвидѣльствованныхъ.

По внесенной Г. Министромъ Народнаго Просвѣщенія въ Комитетъ Гг. Министровъ запискѣ, о порядкѣ отправки привозимыхъ въ Россію иностранныхъ книгъ изъ Таможенъ въ Цензуру, Государь Императоръ Высочайше утвердить соизволилъ, слѣдующія постановленія: 1) Въ отношеніи книгопродавцевъ оставить въ своей силѣ § 154 устава о Ценсурѣ. 2) Оставить, равнымъ образомъ, безъ измѣненія положеніе Комитета Министровъ, Высочайше утвержденное 1831 года, объ отправленіи изъ Таможенъ прямо къ Министру Финансовъ, для доставленія по принадлежности, книгъ и печатныхъ листовъ на Польскомъ языкѣ, или на Польскомъ съ Русскимъ, Французскимъ и Нѣмецкимъ, также Русскихъ книгъ въ Россіи печатанныхъ. 3) Прочія за симъ книги и другіе предметы, Ценсурному разсмотрѣнію подлежащіе, поставляются въ обязанность Таможеннѣмъ, по взысканіи слѣдующихъ пошлинъ и по приложеніи къ ящикамъ или кидамъ таможенныхъ печатей или пломбъ, въ мѣстахъ, гдѣ есть Ценсурные Комитеты или отдѣльные Ценсоры, отправлять прямо въ Цензуру на счетъ хозяевъ, или предоставлять имъ самимъ доставлять оные туда, подъ присмотромъ таможенныхъ служителей; въ мѣстахъ же, гдѣ нѣтъ Ценсуры, отдавать хозяевамъ, обязывая ихъ подпискою, не снимая пломбъ, представить ящики, или

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 8-go Sierpnia.

NAJWYŻSZY DYPLMAT.

Sekretarzowi Stanu Najjaśniejszego Króla Szwedzkiego i Norweskiego w Departamencie Handlu i Skarbu, *Skogmanowi*.

Na oznamionowanie szczególnej Naszej ku wamъ przychylności za gorliwe prace wasze przy zawarciu między NAMI i Najjaśniejszymъ Królemъ Szwecyi i Norwegii traktatu o handlu, żegludze i przyjaźni, Najłaskawiej mianujemy was Kawaleremъ *Orderu Sw. Anny pierwszego stopnia*. Przesyłając przy niniejszémъ znakъ orderu, zostajemy ku wamъ przychylni.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiego Mości ręką podpisano:

W m. Töplitz.
11-go Lipca 1838 roku.

NIKOLAJ.
(P.P.)

— Przez Najwyższy Rozkazъ Dzienny, 15-go Lipca, Bratъ Cesarza Austryackiego, Jego Cesarska Wysokość Arcy-Xiąże Franciszekъ Karol, mianowany Szefemъ Żmudzkiego półku Grenadyerów, który też ma się mianować *półkiemъ Grenadyerówъ Arcy-Xiącia Franciszka Karola*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskichъ CESARSKICHъ i KRÓLEWSKICHъ Orderów, w dniu 10-m zeszłego Czerwca, Najłaskawiej udarowany wykładający w Instytucie Górniczymъ Chemią Analityczną, Akademikъ, szóstej klasy *Hess*, — *znakiemъ orderu Sw. Anny drugiego stopnia, Cesarzką Koroną ozdobionymъ*, w nagrodę odznaczającej się jego gorliwością i pracą, przez Zwierzchność zaświadczonej.

— Po podanej przez P. Ministra Narodowego Oświecenia do Komitetu PP. Ministrów zapisce, o porządku wysyłania przywożonychъ do Rosyi książekъ zagranicznychъ zъ Tamożni do Cenzury, CESARZъ Jego Mość Najwyżej utwierdziłъ raczył, postanowienia następujące: 1. Względnie księgarzy zostawić w swej mocy § 154 ustawy o cenzurze. 2. Zostawić, równymъ sposobemъ, bezъ odmiany postanowienie Komitetu Ministrów, Najwyżej utwierdzone w 1831 roku, o wysyłaniu zъ Tamożni prosto do Ministra Skarbu, dla przesłania, gdzie należy, książekъ i listówъ drukowanychъ w języku Polskimъ, albo w Polskimъ zъ Rosyjskimъ, Francuzkimъ i Niemieckimъ, tudzież książekъ Ruskichъ, nie w Rosyi drukowanychъ. 3. Dalsze zaś książki i inne przedmioty, cenzurnemu rozpatrzeniu ulegające, przepisuje się się na obowiązekъ Tamożniomъ, po uzyskaniu należnychъ poszlinъ i po przyłożeniu do jaszczekówъ lubъ kipъ pieczęci tamożennychъ czyli plombъ, w mѣstachъ, gdzie się znajdują Cenzurne Komitety albo oddzielni Cenzorowie, wysyłać prosto do Cenzury kosztemъ właścicieli, albo zostawiać imъ samymъ dostawić je tamъ, pod nadzoremъ sługъ tamożennychъ; w mѣstachъ zaś, gdzie niema Cenzury, oddawać właścicielomъ, obowiązującъ ichъ rewersemъ, nie zdejmującъ plombъ, przedstawić jaszczyki, albo kipy w sześciomiesięcznymъ terminie do jednego zъ Komitetówъ Cenzury, podługъ własnego ichъ obrania, który w samejże ichъ podpis-

— W Imiennym Jego Cesarskiej Mości Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 19-m zeszłego Czerwca, z własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, wyrażono: „Przychylając się do najuniżeńszej prosby Dowódcy 1-go Odwodowego Korpusu Kawaleryi, Jenerała jazdy Nikitina, Najaskawiej dozwalamy w majątku S. Petersburskim, należącym częścią do niego jednego, a częścią razem z jego córką Elżbietą, żoną Skrzydłowego Adjutanta Połkownika Hrabiego Orłowa-Denisowa, podług oświadczonego z jej strony na to zgodzenia się, ustanowić majorat na zasadach następujących, przez niego podanych i przez Radę Państwa przyjętych: 1) Do składu majoratu wchodzi w S. Petersburskiej Gubernii i powiecie wieś Kołomiaga, w której podług 8-jej rewizyi liczy się włościan 184 pici mężkiej, z 960 dziesięcinami ziemi i wedle cerkwi posadowego miejsca jedna dziesięcina 1,947 sążni. 2) Na majątek, do majoratu wchodzący nakłada się niezwłocznie powszechne zaprzeczenie i, po śmierci założyciela majoratu, majątek w całym i nierozdzielnym składzie przechodzi do jego córki Hrabiny Orłowej-Denisowej, a po niej do starszego z jej dzieci pici mężkiej, postępując tym sposobem prostą linią dopóty, póki w jej rodzie nie pozostaną potomkowie pici mężkiej familii Orłowych-Denisowych, w razie zaś ustania pici mężkiej, przechodzi do pokolenia żeńskiego, podług prawa pierwotstwa, zostając w zupełnej nierozdzielnej całości w posiadaniu starszej w rodzie. Po wygaśnięciu potomstwa córki Jenerała Nikitina, tak pokolenia mężkiego, jako i żeńskiego, majątek przechodzi podług praw o sukcesyi do linii pobocznych, także prawem pierwotstwa, i w tejże nierozdzielnej całości. Ale jeżeliby się wcale nikt nie jawił, mogący mieć prawo sukcesyi do majątku majorackiego, wówczas, podług powszechnego prawa, majątek ten, jako po wygaśnięciu imienia, powinien wejść do skarbu. 3) Majątek, do majoratu wchodzący, w żadnym razie nie może być ani dawany na ewikcyę ani przedawany, nie tylko z własnej woli właściciela, ale nawet za długi skarbowe albo prywatne, i żadnym sposobem alienowany w obce posiadanie. Jeżeliby zaś właściciel majoratu wpadał w długi skarbowe albo prywatne poszukiwania, i innego majątku, któryby poszukiwanie to zupełnie zabezpieczał, u niego nie było, wówczas obowiązują się zaspakajać je z dochodów majątku majorackiego, a gdyby i w tym razie okazał się nierzetelnym, majątek majoracki ulega opiece na zasadach, w prawach na podobne zdarzenia opisanych; ale opieka ta nie może trwać dłużej nad śmierć właściciela majoratu, który okazał nierzetelność w płaceniu długów: gdyż następca majątku majorackiego nie powinien przyjmować na swą odpowiedzialność długów poprzednika. 4) Dozwala się Jenerałowi Kawaleryi Nikitinowi i następnyim właścicielom majoratu z majątku majorackiego udarować wolnością włościan i ludzi dworskich, również przesiedlać ich podług upodobania na inne grunta, z zupełnem ich wyłączeniem ze składu majoratu, tudzież przenosić z innych wsi włościan do tego majątku, z tém tylko zastrzeżeniem, ażeby ziemia majątku majorackiego wwałała się zawsze nietykalną i nierozdzielną; ażeby jej ludność nie przewyższała prawem przepisanej proporcji włościan, którzy powinni mieć nie więcej nad 56 ciągł, odbywających teraz powinność czynszową, i gdyby wysiedlenie włościan, czynione było jedynie przy ludności, przewyższającej tę proporcję. 5) Jeżeli majątek majoracki dostanie się sukcesorowi małoletniemu, tedy, do dójścia jego lat pełnych, opieka na powszechnej praw osnowie, porucza się najbliższemu krewnym, podług rozporządzenia Opieki

винность, и чтобы выселение крестьянъ дѣлаемо было единственно при народонаселеніи, превосходящемъ сѣю пропорцію. 5) Если Маіоратное имѣніе достанется малолѣтнему наслѣднику, то, до совершеннаго его возраста, опека, на общемъ основаніи законовъ, поручается ближайшимъ родственникамъ, по распоряженію Дворянской Опеки. Правительствующій Сенатъ не оставить къ исполненію сего сдѣлать надлежащее распоряженіе." (С. В. N. 36).

— Въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія и по Положенію Комитета Гг. Министровъ, Государь Императоръ (22 Марта) изволилъ изъяснить Высочайшее согласіе на дозволеніе Ординарному Профессору Дерптскаго Университета Гебелю, предпринять, наступающимъ лѣтомъ, ученое путешествіе въ Германію, съ употребленіемъ на то, сверхъ лѣтнихъ ваканцій, пяти недѣль до началія столько же времени по окончаніи оныхъ, и съ сохраненіемъ Г. Гебелю жалованья за все время отсутствія, и на выдачу ему, кромѣ того, 3000 р. на путевыя издержки изъ Государственнаго Казначейства.

— По всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Государь Императоръ (13-го Апрѣля) Высочайше повелѣть соизволилъ: въ теченіе настоящаго года въ формахъ испытанія на полученіе ученыхъ степеней Профессорами и Адъюнктами, допустить то же самое изъятіе, которое было въ дѣйствіи со времени преобразованія Университетовъ, то есть, чтобы вновь дозволено было состоящимъ нынѣ въ Университетахъ преподавателямъ, не имѣющимъ еще званія ординарныхъ Профессоровъ, для полученія прямо докторской степени, написать и публично защищать диссертацию по главному предмету каждаго, съ распространеніемъ сего же изъятія и на преподавателей лицеевъ, дозволивъ имъ однако искать такимъ образомъ только магистерской степени, и защищать диссертацию, не въ лицѣ, а въ одномъ изъ Университетовъ. (Ж. М. Н. П.)

Варшава, 27-го Іюля.

Его Величество Государь Императоръ, по засвидѣтельствованію Г-на Намѣстника Царства Польскаго, Всемилоушнѣе соизволилъ пожаловать въ 27-й день Іюня (9 Іюля) Кавалерами ордена Св. Станислава: 1-й степени: Члена Государственнаго Совѣта Графа Коссаковскаго, Правительственной Комиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія Директора отдѣленія Общаго Управленія чрезвычайнаго Статсъ-Совѣтника *Бадени*, состоящаго въ должности Краковскаго Гражданскаго Губернатора, Статсъ-Референдарія *Валевскаго*, Вице-Президента Польскаго Банка, Статсъ-Совѣтника Графа *Лубенскаго*. 2-й степени: Люблинскаго Гражданскаго Губернатора Генераль-Маіора *Албертова*, исправляющаго должность Президента Г. Варшавы, Статсъ-Референдарія *Грайбнера*, Правительственной Комиссіи Финансовъ, Директора отдѣленія Государственныхъ Имуществъ и лѣсовъ, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника, Двора Его Императорскаго Величества Камергера *Ленскаго*, Предсѣдателя Комитета владѣтелей заставныхъ листовъ Кредитнаго Земскаго Общества, *Кренпскаго* Епископа Калиско-Куявской Епархіи, Валентія *Томашевскаго*. 3-й степени: Начальника отдѣленія Канцеляріи Намѣстника 5-го класса *Маркiewiczа*, Директора Келецкой Губернской Гимназіи, отставнаго Подковника *Загурскаго*, Начальника Варшавскаго Надворнаго Почтамта, Надворнаго Совѣтника *Миткевича*, Начальника Варшавской ночной полицейской стражи, Капитана *Подберескаго*, Директора Лотерей въ Царствѣ, Статсъ-Референдарія *Вернера*, Ассесоровъ Главной Счетной Палаты: *Шавловскаго* и *Бржоска*, Судью Апелляціоннаго Суда, *Доманскаго*, и Ректора Варшавской Римско-Католической Духовной Академіи, Прелата Подляской кафедръ, Графа *Алберта Оссолинскаго*. 4-й степени: Производителя дѣлъ Канцеляріи Совѣта Управленія, *Міонгинскаго*, Помощника Секретаря Канцеляріи Государственнаго Совѣта *Добровольскаго*, Директора Плоцкой Губернской Гимназіи Надворнаго Совѣтника *Жилинскаго*, Директора Луковской Губернской Гимназіи *Концевича*, Ректора Школы для ремесленниковъ въ Варшавѣ *Вадера*, Инспектора Грубешовскаго Общественнаго Училища, Ксендза *Борыскаго*, Инспектора Ленчицкаго Общественнаго Училища, *Вистраго*, Генеральныхъ Секретарей Губернскихъ Правленій: Мазовецкаго *Малешевскаго*, Плоцкаго *Козловскаго*, Подляскаго *Мошинскаго*, Августовскаго *Колодзинскаго*, Президента города Суwalkи, отставнаго Штабсъ-Капитана *Митарновскаго*, Смотрителя Главной Инквизиціонной тюрьмы въ Варшавѣ, отставнаго Гвардіи Штабсъ-Капитана *Мержинскаго*, Смотрителя больницы Св. Лазаря въ Варшавѣ,

Дворчанскаго. Рѣшающій Сенатъ не занега около выполненія этого учинить надлежащее распоряженіе." (G. S. N. 36.)

— На skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, i po nastąpieniu postanowienia Komitetu P. Ministrów, Cesarz Jego Mość (22-go Marca) raczył oświadczyć Najwyższe zgodzenie się na дозволеніе Zwyczajnemu Professorowi Uniwersytetu Dorpackiego Hebelowi, przedsięwziąć następującego lata, uczoną podróż do Niemiec, z użyciem na to, prócz wakacyj letnich, pięciu tygodni przed zaczęciem i tyleż po jej skończeniu, i z zachowaniem P. Hebelowi płacy za cały czas nieobecności, tudzież na wydanie mu, oprócz tego, 3,000 rubli na wydatki podróży z Podskarbstwa Państwa.

— Po najuniższem przełożeniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, Cesarz Jego Mość (13-go Kwietnia) Najwyżej rozkazać raczył: w przeciągu teraźniejszego roku, w formach egzaminu na otrzymanie uczonych stopni przez Professorów i Adjunktów, dopuścić tenże sam wyjątek, który istniał od czasu przekształcenia Uniwersytetów, to jest: ażeby znowu dozwolono było zostającym teraz w Uniwersytetach wykładającym nauki, niemającym jeszcze nazwania Zwyczajnych Professorów, dla otrzymania prosto stopnia doktora, napisać i publicznie bronić dyssertacyi w głównym przedmiocie każdego, z rozciągnięciem tegoż wyjątku i na wykładających nauki w Liceach, dozwoliwszy im jednakże szukać tym sposobem tylko stopnia Magistra, i bronić dyssertacyi, nie w Liceum, ale w jednym z Uniwersytetów. (D. M. N. O.)

Варшава, 27-го Липца.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ I KRÓL, w skutek przedstawienia Namieśnika Królestwa, Najłaskawiej mianować raczył d. 27 Czer. (9 Lipca) Kawalerami orderu Św. Stanisława: Klasy 1-iej: Członka Rady Stanu, Hr. *Kossakowskiego*; Dyrektora Wydziału Administracyi ogólnej w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, Nadzwyczajnego Radcę Stanu *Badeniego*; pełniącego obowiązki Gubernatora Cywilnego Gubernii Krakowskiej, Referendarza Stanu *Walewskiego*; Vice Prezesa Banku Polskiego, Radcę Stanu Hr. *Lubińskiego*. Klasy 2-iej: Gubernatora Cywilnego Gubernii Lubelskiej, Jenerał-Majora *Albertow*; pełniąc. obowiązki Prezesa Miasta Warszawy, Referendarza Stanu *Graybnera*; Dyrektora Wydziału dóbr i lasów w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Rzeczywistego Radcę Stanu Szambelana Dworu *Łęskiego*; Prezesa Komitetu właścicieli listów zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego *Krepskiego*; Biskupa Diecezji Kujawsko-Kaliskiej, JX. Walentego *Tomaszewskiego*. Klasy 3-iej: Naczelnika Wydziału Kancellaryi Namieśnika Królestwa, 5-tej klasy *Markiewicza*; Dyrektora Gimnazjum Gubernialnego Kieleckiego, dymisyonowanego Połkownika *Zagurskiego*; Naczelnika Pocztamtu Warszawskiego Nadwornego, Radcę Nadwornego *Milkiewicza*; Naczelnika Warszawskiej nocnej policyjnej straży, Kapitana *Podbereskiego*; Dyrektora Loteryi Referendarza Stanu *Wernera*; Assesorów Najwyższej Izby Obrechnkowej: *Szwabrowskiego* i *Wrzaska*; Sędziego Appellacyjnego *Domańskiego*, i Rektora Akademii Rzymsko-Katolickiej w Warszawie, Prałata Katedry Podlaskiej, Xiędza Wojciecha Hr. *Ossolińskiego*. Klasy 4-iej: Referenta w Kancellaryi Rady Administracyjnej *Mięczyńskiego*; Pomocnika Sekretarza Kancellaryi Rady Stanu, *Dobrowolskiego*; Dyrektora Gimnazjum Gubernialnego w Płocku, Radcę Nadwornego *Żylińskiego*; Dyrektora Gimnazjum Gubernialnego w Łukowie *Konczewicza*; Rektora Szkoły rzemieślniczej w Warszawie *Badera*; Inspektora Szkoły Obwodowej w Chrubieszowie, Xiędza *Boryskiego*; Inspektora Szkoły Obwodowej Łęczyckiej *Bystręgo*; Sekretarza Jeneralnego Rządu Gubernii Mazowieckiej *Maleszewskiego*; Sekretarza Jeneralnego Rządu Gubernii Płockiej *Kozłowski*; Sekretarza Jeneralnego Rządu Gubernii Podlaskiej *Moszyńskiego*; Sekretarza Jeneralnego Rządu Gubernii Augustowskiej *Kotodzińskiego*; Prezydenta miasta Suwalki, dymisyonowanego Sztab-Kapitana *Mitarnowskiego*; Nadzorcę więzienia głównego inkwizycyjnego w Warszawie, dymisyonowanego Sztab-Kapitana Gwardyi *Mierzwińskiego*; Intendenta Szpitalu Św. Łazarza w Warszawie *Skurzewskiego*; Nadzorcę więzienia Kieleckiego *Bartoszewskiego*; Nadzorcę wię-

Скуржевскаго, Смотрителя Келецкой тюрьмы, Бартошевскаго, Инспектора Радомской тюрьмы, Дыдака, Ассесора Генеральной Дирекции Страхового общества, Блешинскаго, Архитектора Правительственной Комиссии Ваутреннихъ и Духовныхъ дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія Голонскаго, Канцелярии Главнаго Директора Предсѣдательствующаго въ оной Комиссии, Переводчика, Коллежскаго Ассесора Астушкевича, Генеральнаго Инспектора почты Кинеля, Младшаго чиновника для особыхъ порученій при Дирекции почтъ Девисона, Рахмистра Дирекции почтъ Дыльгинскаго, Генеральнаго Секретаря той же Дирекции Марковскаго, Варшавскаго Главнаго Надворнаго Почтамта: перваго Секретаря Гереля, Секретаря Карпинскаго, Почтъ-Экспедитора въ Ленчицѣ Штемпеля, Нач. Люблинскаго Почтамта, 8 класса Берницкаго, Начальника Плотковскаго почтамта Голіана, Начальника втораго отдѣленія Канцелярии Полиции Лебиза, Секретаря Исполнительной Полиции Гресе, Секретаря паспортнаго отдѣленія Неннеке, Чиновника Полиции, Коллежскаго Секретаря Дузинскаго, Цыркуловаго Коммисара Душинскаго, Правительственной Комиссии Финансовъ и Казначейства: по отдѣленію Государственныхъ Имуществъ и лѣсовъ: Начальника отдѣленія Баранкевича, Производителя дѣлъ Янгевскаго, Лѣснаго Коммисара Генке, по отдѣленію Казначейства: Начальника отдѣленія Шавловскаго, Главнаго Казначея Иваницкаго, Начальника Суднаго отдѣленія Соколовскаго, Генеральной Дирекции Лотерей Начальника кастолежнаго отдѣленія Страшака, Генеральнаго Секретаря Казенной Администраціи табачныхъ доходовъ Поплавскаго; Подольскаго Банка: Главнаго Контроллера Энгелерта, Главнаго Агента въ Бердичевѣ, Надворнаго Совѣтника Добровольскаго, Секретаря Комиссии пагашенія долговъ Поникевскаго, Прокураторовъ при Гражданскихъ Трибуналахъ: Августовскомъ, Зелинскаго, Поданскомъ Вобинскаго; Судей Гражданскихъ Трибуналовъ: Августовскаго Зарембу, Мазовецкаго Басинскаго, Краковскаго Косицкаго, Подпрокуратора при Исправительной Полиции Радомскаго отдѣленія Халасевича, состоящаго по особымъ порученіямъ въ Комиссии Юстиціи, Судью Вуксичкаго, Подсудка Мирнаго Суда Плоцкаго повѣта Трогевскаго, Референта Ликвидационной Комиссии Боясинскаго, Рахмистра той же Комиссии Каменскаго, Члена Медицинскаго Совѣта, Магистра Формациа Вернера, Физиковъ: Мазовецкой губерніи, Доктора Мушинскаго, Августовской губерніи Кржижановскаго, Равскаго Обводоваго врача, Магистра Хирургіи Маркевича, жителясвующаго въ Г. Люблинѣ Доктора Баумгартена. (О.Г.Ц.П.)

зienia w Radomiu Dyda; Asseora Dyrekcyi Jeneralnej Towarzystwa Ogniowego Bleszynskiego; Budowniczego Rządowego przy Komisyyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego Golońskiego; Tłómacza w Kancellaryi Przybocznej Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych, Asseora Kollegialnego Awtuszkiewicza; Jeneralnego Inspektora poczt Kinel; Młodszego Urzędnika szczególnych poruczeń przy Dyrekcyi poczt Dewisona; Rachmistrza tejże Dyrekcyi Dylczyńskiego; Sekretarza Jeneralnego Dyrekcyi poczt Markowskiego; pierwszego Sekretarza Pocztamtu Nadwornego w Warszawie Hergla; Sekretarza tegoż Pocztamtu Karpińskiego; Expedytora poczt w Łęczycy Sztempla; Naczelnika Pocztamtu Lubelskiego, 8-mej klasy Biernackiego; Naczelnika Pocztamtu Piotrkowskiego Goliana, Naczelnika oddziału Kancellaryi Policyjnej Lebis; Sekretarza Policyi wykonawczej Greuvé; Sekretarza Sekcyi paszportowej Nenneke; Urzędnika Policyi Sekretarza Kollegialnego Duczynskiego; Cyркутового Kommissarza Policyi Duszynskiego; Nacz. wydziału Komisyyi Rządowej Przychodów i Skarbu Barankiewicza; Referenta wydziału dóbr i lasów Janczewskiego; Kommissarza leśnego Henke; Naczelnika Sekcyi podatków stałych Szawłowskiego; Głównego Kassjera Iwanickiego; Naczelnika Sekcyi prawnej Sokolowskiego; Naczelnika wydziału Kastolettu w Dyrekcyi Jeneralnej Loteryi Straszaka; Sekretarza Jeneralnego Administracyi tabaczej Popławskiego; Głównego kontrollera Banku Polskiego Englerta; Naczelnika Agencyi w Berdyczowie, Radcę Nadwornego Dobrowolskiego; Sekretarza Komisyyi umorzenia długu krajowego Ponikiewskiego; Prokuratora Królewskiego przy Trybunale Cywilnym Gubernii Augustowskiej Zielińskiego; Prokuratora przy Trybunale Cywilnym Gubernii Podlaskiej Bobińskiego; Sędziego Trybunału Cowilnego Gubernii Augustowskiej Zarembe; Sędziego Trybunału Cywilnego Gubernii Mazowieckiej Basińskiego; Sędziego Trybunału Cywilnego Gubernii Krakowskiej Kosickiego; Podprokuratora przy Sądzie Policyi Poprawczej wydziału Radomskiego Chalgasiewicza; zostającego do szczególnych poruczeń przy Komisyyi Rządowej Sprawiedliwości, Sędziego Bukińskiego; Podсудка Sądu Pokoju Powiatu Płockiego Troczewskiego; Referenta Komisyyi Likwidacyjnej Bojasińskiego; Rachmistrza tejże Komisyyi Kamińskiego; Członka Rady lekarskiej Magistra farmacyi Wernera; Fizyków: Gubernii Mazowieckiej, Doktora Muszyńskiego, i Augustowskiej Krzyżanowskiego; Lekarza Obwodu Rawskiego Magistra Chirurgii Markiewicza; izamieszkałego w mieście Lublinie Doktora Baumgarten. (G.R.K.P.)

ИНОСТРАННЫЕ ИЗВѢСТІЯ.

А в с т р і я.

Теплицъ, 10 Августа.

Сегодня вполдень Его Величество Императоръ Всероссийскій, оставилъ насъ и отправился въ Мюнхенъ.

Вѣна, 10-го Августа.

Прибывшій сюда вчера изъ Неаполя Кабинетный курьеръ, доставилъ радостное извѣстіе, что Королева Обѣихъ Сицилій 1 Августа благополучно развѣсилась Приящемъ. — Третьяго дня Государственный Канцлеръ Князь Меттернихъ отправился отсюда въ Инсбрукъ.

Инсбрукъ, 10-го Августа.

Вчера прибылъ сюда Императоръ, который радостно былъ привѣтствуемъ и торжественно принять.

Триестъ, 4-го Августа.

Съ прибывшимъ сегодня утромъ Лойдовымъ пароходомъ Баронъ Штюрмеръ, получены извѣстія изъ Канеи отъ 20 Іюля, которыя не только подтверждаютъ отправленіе Египетскаго флота въ Средиземное море, но вѣсть въѣдомляютъ, что часть онаго состоящая изъ 2 лин. кораблей, 2 фрегатовъ и двухъ корветъ, стоитъ съ нѣкотораго времени въ Зудскомъ заливѣ. (А.Р.С.З.)

Г е р м а н і я.

Крейтцъ, 4-го Августа.

Ея Величество Государыня Императрица Всероссийская изволила посѣтить сегодня мраморныя каменоломни, откуда повѣхала верхомъ къ водопаду въ Лорбахъ. Завтра будетъ большой обѣдъ въ Кальтенбруннѣ, на которомъ будутъ находиться: Королева Шарлотта Баварская и наслѣдный Принцъ Пруссійскій съ супругою. (О.Г.Ц.П.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Cieplіce, 10 Sierpnia.

Dzisiaj o południu NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEGO Mość Rosyjski opuścił nas udając się do Monachium.

Wiedeń, 10-go Sierpnia.

Przybyły tu wczora z Neapolu goniec gabinetowy, pocieszającą przywiózł wiadomość, że Królowa Jej Mość Obojga Sycylii 1 Sierpnia szczęśliwie powiła syna. — Zawczora Kanclerz Państwa Xiążę Metternich, wyjechał ztąd do Insbruck.

Insbruck, 10 Sierpnia.

Wczora przybył tu Cesarz, powitany z oznakami radości, i uroczyste był przyjęty.

Triest, 4 Sierpnia.

Przybyły tu dzisiaj rano statek parowy Loydow Baron Stürmer, przywiózł wiadomości z Kanей daty 20 Lipca, które nie tylko potwierdzają o wyjściu floty Egipskiej na morze Szródziemne, lecz razem donoszą, że część tej floty, składającej się z 2 okrętów liniowych, 2 fregat i 2 korwet, stoi od niejakiego czasu w zatoce Suda. (A.P.S.Z.)

P R U S Y.

Kreuth, 4 Sierpnia.

NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rosyjska zwiedziła dziś łomy marmurów, zktąd następnie pojechała konno do wodospadu w Lorbach. Jutro będzie wielki obiad w Kaltenbrunn, na którym znajdować się będą: Królowa Karolina Bawarska i Królewicz Następca Pruski z małżonką. (G.R.K.P.)

А н г л и я.

Лондонъ, 7-го Августа.

Герцогъ Девонширскій назначенъ Англійскимъ Посланникомъ на коронацію Австрійскаго Императора въ Миланъ. Въ томъ же качествѣ онъ присутствовалъ на коронаціи Его Величества Императора Всероссійскаго въ Москвѣ. Нынѣшнее посольство его будетъ не менѣе блистательно какъ и прежнее.

— *Morning Chronicle* описываетъ Принца Людвига Наполеона какъ изступленнаго, котораго напрасно такъ много опасаются; однако Парижскій Корреспондентъ *Курьера* полагаетъ, что Король Французовъ судилъ о томъ гораздо лучше, нежели *Morning Chronicle*, и во Франціи есть люди, и между ними даже знатныя особы, которыя были бы готовы взяться за оружіе въ пользу Наполеона.

— По письмамъ изъ Тампико отъ 21 Іюня, Французскій Посланникъ Баронъ Дефоди, предъ выѣздомъ своимъ изъ Мексиканскаго залива, препроводилъ еще вторую записку Мексиканскому Правительству, такого содержанія, что если требованія Франціи до 3 Іюля не будутъ удовлетворены, то будетъ сдѣлано нападеніе на Веракрузъ.

— Воздушное путешествіе Г-на Маргата 29 Іюля, было весьма неудачно. Желая подняться не взирая на сильный вѣтеръ, вынужденъ онъ былъ увеличить количество газа, отъ чего аэростатъ, быстро поднимаясь, безпрестанно вертѣлся. На возвышеніи одной Французской мили отъ земли, термометръ опустился двумя градусами ниже нуля. Вѣтръ шибко погналъ шаръ и въ 6 часу Г-нъ Маргатъ былъ уже въ 17 миляхъ отъ Парижа. Шаръ зацѣпился за чрезвычайно высокій дубъ въ Кронскомъ лѣсу и висѣлъ до тѣхъ поръ, пока жители не пособили Г. Маргату спуститься на землю. Между тѣмъ вѣтеръ усилился; пошелъ проливной дождь; двѣ бичевы удерживающія шаръ лопнули и онъ полетѣлъ по направленію къ Шато-Тьері. (A.P.S.Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 8-го Августа.

Парижскій Мониторъ отъ вчерашняго числа вечеромъ содержитъ слѣдующее извѣстіе: „Носятся неблагоприятныя слухи, о здоровьи Его Величества. Не знаемъ, изъ какого источника и въ какомъ видѣ, они возникли; впрочемъ радуемся, что рѣшительно можемъ опровергнуть эти слухи. Король наслаждается совершеннымъ здоровьемъ, нѣсколько теперь, но уже съ давняго времени.“

— Его Имп. Выс. Эрцъ-Герцогъ Фридрихъ Австрійскій 2 Августа прибылъ въ Тулонскую рейду, при салютѣ со всѣхъ Французскихъ военныхъ судовъ. Морскій Префектъ пригласилъ Эрцъ-Герцога въ гостиницу Префектуры, гдѣ Е. И. В. 3-го ч. и занялъ квартиру; 4 ч. дѣлалъ смотръ линейнымъ войскамъ и посѣтилъ арсеналь. Къ 5 ч. въ гостиницѣ Префектуры приготовленъ большой балъ.

— Третьяго дня вечеромъ Принцъ Жоанвильскій отправился изъ Нелли въ Люневиль, а вчера Королева Бельгійская въ Брюссель.

— Осужденный Поручикъ Лети, переведенъ третьяго дня изъ Консьержери въ Дуленъ.

— Телеграфичес. депеша изъ Сарагоссы отъ 2 Августа уведомляетъ, что Кабрера 27 Іюля напалъ на Генерала Санъ-Мигуэля при Оркахо; сраженіе 28 ч. по прибытіи Ораа произошло въ пользу Христаносовъ, Карлисты преслѣдуемы до Мореллы и это мѣсто занято. Офиціальныя извѣстія въ Сарагоссѣ еще небыло. Парижскій Мониторъ въ продолженіе телегр. депешы уведомляетъ, что Ораа 30 ч. при Мореллѣ собралъ разныя отряды центральнаго войска и окружилъ сѣ мѣсто. Кабрера дѣлалъ слабыя попытки воспрепятствовать ему. 2 Августа изъ Алканиса отправлены въ Мореллу осадныя орудія.

— Лица обстоятельно знающія дѣла, увѣряютъ, (такъ покрайней мѣрѣ утверждаетъ *Messenger*) что Маршалъ Сультъ привезъ изъ Лондона важныя предложенія, которыя могутъ имѣть благотворное вліяніе на перемѣну нашей иностранной политики.

— Черезъ Тулонъ получено извѣстіе, что Адмиралъ Галлау 18 Іюля отплылъ изъ Триполя въ Тунисъ. (A.P.S.Z.)

И с п а н і я.

Мадридъ, 1-го Августа.

Говорятъ сегодня вообще, что Королева поручила Герцогу Фрѣасскому образовывать новое Министерство. Слухъ сей однако произошелъ отъ того, что Герцогъ по долгу своей службы два дня находился въ дворцѣ.

Съ Испанскихъ границъ.

Газ. Times сообщила изъ Байонны отъ 2 Авгу-

А н г л и я.

Лондонъ, дня 7-го Сіерпня.

Хіаѣ Devonshire, мѣнованъ англіискимъ Послемъ на коронацію Цесаря Австрійскаго въ Медіоланіе, былъ въ томъ самомъ характерѣ обечнымъ на коронаціи НАЈАШНЕІШЕГО ЦЕСАРЯ Россійскаго въ Москвѣ. Тѣ-разнѣеіше его поселство не мнѣе швітне бѣдзіе, якъ poprzednie.

— *Morning Chronicle* описуе Хіаѣа Ludwika Napoleona, jako szaleńca, którego się bać byłoby zbyt czynnym; jeden z korrespondentów paryżskich dziennika *Courrier* rozumie wszakże, że Król Francuzów potrafił to lepiej osądzić, aniżeli *Morning Chronicle*, i we Francji nie zbywa na ludziach, a pomiędzy niemi nawet na znakomitszych męzach, którzy gotowi byłiby podnieść oręż na korzyść Napoleona.

— Podług listów z Tampico pod 21 Czerwca, Poseł francuzki Baron Deffaudis, przed wyjazdem swym z zatoki Meksykańskiej, przesłał drugą notę Rządowi Meksykańskiemu w takiej treści, że jeżeli żądania Francji nie będą zaspokojone do 15 Lipca, wtenczas nastąpi uderzenie na Vera-Cruz.

— Napowietrzna podróż P. Margat, w dniu 29 Lipca niebyła hardzo pomyslną. Pomimo gwałtownego wiatru, chcąc wzbić się w górę, był zmuszonym natężyć się gazem, co spowodowało, że balon wznosił się szybko, ale w kierunku wirowym, i kręcąc się nieustannie, nakoniec osiągnął wysokości jednej mili francuzkiej od ziemi, gdzie cieplomierz spadł o dwa stopnie niżej zera. Tu wiatr popędził szybko balon, bo przed 6 godziną znajdował się P. Margat o 17 mil od Paryża, balon zaczęł się o dąb olbrzymi w lesie Crony i dotąd wisiał na jego szczycie, póki przybyli ludzie nie dopomogli P-nu Margat spuścić się z niego. Tymczasem wiatr mocniej dąć zaczął; lunął deszcz rzęśisty; dwa powrozy balon utrzymujące pękły; musiano zatem zostawić go losowi i ujrano go wkrótce lecącego ku Château-Thierry. (A.P.S.Z.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 8 Sierpnia.

Monitor Paryżki z dnia wczorajszego udziela następującą wiadomość: „Niepokojące obiegają pogłoski o zdrowiu Jego Kr. Mości. Z jakiego źródła i w jakim celu wynikły takowe, niewiadomo; cieszymy się jednak, że stanowczo zaprzeczyc temu możemy. Król używa najlepszego zdrowia nie tylko teraz, ale i od dawnego czasu.“

— Jego Ces. Wys. Arcy-Xiaѣ Fryderyk Austriacki 2 Sierpnia przybył na rejdę Tulonską powitany salwami z dział wszystkich wojennych statków Francuzkich. Prefekt marynarki zaprosił Arcy-Xiaѣa do hotelu prefektury, gdzie J. C. Wys. raczył stanąć d. 3; d. 4 czynił przegląd wojsk liniowych i zwiedził arsenal. Na dzień 5 w hotelu prefektury urządzono wielki bal.

— Xiaѣa Joinville zawczora wieczorem udał się z Neuilly do Lunevillu, a wczora Królowa Belgów do Bruxelli.

— Osadzony Porucznik Laity, przeprowadzony został zawczora z Conciérgerie do Doullens.

— Depesza telegraficzna z Saragossy pod 2 Sierpnia donosi, że Cabrera d. 27 Lipca uderzył na Jenerała San-Miguel pod Orcajo, bitwa d. 28 przez przybycie Oraa wypadła na korzyść Krystynistów, Karolisci ścigani do Morelli i uderzono na to miejsce. Wiadomości urzędowej w Saragossie jeszcze nie otrzymano. Monitor Paryżki, jako ciąg dalszy depeszy telegraficznej, donosi, że Osa d. 30 pod Morellą ścigał do siebie różne oddziały armii środkowej i otoczył to miejsce. Cabrera słabe tylko czynił usiłowania, przeszkodzić mu tego. D. 2 Sierpnia działa oblężnicze wysłane z Alcaniz do Morelli.

— Osoby, dobrze świadome, zapewniają, (tak przy najmniej *Messenger* utrzymuje) że Marszałek Soult przywoził z Londynu ważne propozycje, które nie mogą wywrzeć, jak tylko szczęśliwy wpływ na zmianę naszej polity zagranicznej.

— Przez Tulon otrzymano wiadomość, że Admirał Gallois 18 Lipca wypłynął z Trypolu do Tunetu. (A.P.S.Z.)

H i s z p a n i a.

Mадрыт, 1-го Сіерпня.

Mówiono dzisiaj powszechnie, że Królowa poruczyła Xiaѣu Frias utworzyć nowe Ministerjum. Pogłoska ta jednak zjadł urosła, że Xiaѣa z obowiązku swego urzędu dwa dni bawił w pałacu.

Od granic Hiszpanii.

Gaz. Times doniosła z Bayonny pod 2 Sierpnia:

отъ: „За два два назадъ былъ я въ Сарре, жала я видѣть, что дѣлаетъ тамъ Мунагорри. Онъ имѣетъ при себѣ около 500 чел., выключенныхъ изъ Христиноскаго и Карлистскаго войска. Говорили мнѣ, что другіе были еще на квартирахъ въ близкихъ деревняхъ. Карлисты такъ мало опасаются Мунагорри, что они оставили только четыре компаніи пятаго Наварскаго баталіона для защиты той части границы. Побѣги въ Карлистскомъ войскѣ совершенно прекратились.“

— Въ письмѣ изъ Ст. Себастьяна отъ 29 Іюля напечатанномъ въ Англійскомъ Курьерѣ, представляють дѣло Христиносовъ весьма ненадежнымъ и особенно почитаютъ важнымъ рѣшеніе сраженія при Эстеллѣ, коего слѣдствіе очень сомнительно, ибо новый Карлистскій вождь Генераль Марото, имѣетъ отличныя военныя способности. По мнѣнію Корреспондента, еслибъ Эспартеру разбили при Эстеллѣ, то только Правленіе могло бы спасти Испанію отъ гибели, поелику и неумолимо дѣятельный и неприступный Кабрера съ 12,000 чел. отлично обученныхъ войскъ, и 4,000 охотниковъ, ожидаетъ только побѣды Марото, и потомъ бросится какъ коршунъ на свою добычу изъ горъ на Мадридъ.

— Носатся слухи, что домъ Ротшильдовъ согласился ссудить правительству требуемую сумму, съ тѣмъ, чтобы въ замогъ отданы были ртутныя копи въ Альмаденъ.

Сарагосса, 29-го Іюля.

Ген. Виллареаль получилъ предписаніе отъ Дона-Карлоса прибыть въ главную его квартиру. Говорятъ, что онъ будетъ назначенъ вторымъ главнокомандующимъ въ возмущившихся провинціяхъ.

(A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Брюссель, 6-го Августа.

Въ здѣшнихъ журналахъ напечатанъ отвѣтъ Короля депутаціи Люксембургской провинціальной думы. Его Величество между прочимъ сказалъ слѣдующее: „Нельзя не сознаться, что положеніе наше въ самомъ дѣлѣ весьма затруднительно; но будьте увѣрены, что правительство обратитъ особенное вниманіе на дѣла провинціи, и для существующей пользы оной готово сдѣлать всевозможныя пожертвованія. Домогательства Германскаго Союза болѣе всего запутываютъ дѣла наши въ политическомъ отношеніи. Съ одной стороны подвержены мы вліянію пяти могущественныхъ державъ, съ коими заключили мирный трактатъ; съ другой — вліянію Германскаго Союза, такъ сказать самостоятельнаго, дѣйствія коего проектируются и за черту власти означенныхъ державъ. По ту сторону Рейна сильное броженіе умовъ воздвигаетъ преграды къ исполненію нашихъ намѣреній. Рѣшеніе участи Люксембургской провинціи, не можетъ быть вопросомъ особенной важности для Европы, и еслибы не взволнованные умы Зарейнскихъ сосѣдей нашихъ, то всѣ препятствія могли бы легко быть устранены.“ (O.G.C.P.)

Ш в е й ц а р ѣ я.

Люцернъ, 1-го Августа.

Въ Швейцарскихъ журналахъ помѣщена нота Французскаго посланника Гр. Монтанелло, къ нашему Правительству, слѣдующаго содержанія: Нижеподписавшійся, Французскій посланникъ получилъ отъ своего правительства повелѣніе сообщить Вамъ, Мм. Гг. слѣдующее: послѣ происшествій въ Стразбургѣ, Король Французовъ, поступившій такъ великодушно и снисходительно въ отношеніи Лудвика Бонапарте, не предполагалъ, чтобы Швейцарія, состоящая въ дружественныхъ отношеніяхъ съ Франціею, согласилась на возвращеніе въ оную того, кто не взирая на обязанности, самую благодарностію на него возлагаемая, осмѣлился прибыть въ страну сію для возобновленія преступныхъ замысловъ и безразсудныхъ домогательствъ, тщету коихъ явно доказали происшествія въ Стразбургѣ. Лудвикъ Бонапарте избралъ Арененбергскій замокъ средоточіемъ своихъ дѣйствій; воззваніями разсѣваемыми по Германіи и Франціи, онъ надѣется поддержать мнимыя права свои, и возвратился изъ Америки не для того, чтобы исполнить священный долгъ сына, въ отношеніи къ умирающей матери, но для распространенія возмущенія и побурдованія своихъ замысловъ. Французское Правительство находится вынужденнымъ требовать отъ васъ, Мм. Гг., чтобы Лудвику Бонапарте предложено было выѣхать изъ владѣній Швейцарскаго союза.

(O.G.C.P.)

Е г и п е т ь.

Александрія, 17-го Іюля.

(Allg. Z.) Получено извѣстіе, что Англійская

Przed dwoma dniami byłem w Sarre, chcąc widzieć co tam robi Muñagorri. Ma on przy sobie około 500 ludzi; wyrzutek z wojska Krystynistowskiego i Karolistowskiego. Powiadało mi, że inni jeszcze rozst wieni byli na kwaterach w poblizszych wsiach; wątpię jednak o tém. Karolisci tak mało lękają się Muñagorrego, że zostawili tylko cztery kompanie z piątego batalionu Nawarskiego dla obony tej części granic. Dezercye w wojsku Karolistowskim zupełnie ustały.

— W liście z San-Sebastian pod 29 Lipca, umieszczonym w Kuryerze Angielskim wystawiają sprawę Krystynistów bardzo niepewną, a szczególnie wielką przywiązując wagę do wypadku bitwy pod Estellą, której rezultat bardzo jest wątpliwy, ponieważ nowy dowódca Karolistowski Jenerał Maroto, posiada znakomite wojskowe zdolności. Jeśli by pobito Esparterio pod Estellą, tedy, podług zdania korespondenta, tylko ręką Opatrzności mogłaby uratować Hiszpanję od zguby, gdyż niezmordowanie czynny i nieprzejednany Kabrera we 12,000 ludzi najlepiej wyćwiczonych wojska i 4,000 spiskowych, oczekuje tylko zwycięstwa Marotto, ażeby jak sęp na swoją zdobycz rzucić się z gór na Madryt. (A.P.S.Z.)

— Rozeszła się ważna wiadomość, że dom Rotszyldów skłonił się do udzielenia pożyczki Hiszpanii, biorąc w zastaw kopalnię żywego srebra w Almaden.

Saragossa, 29 Lipca.

Jenerał Villareal otrzymał rozkaz od D Karlosa, aby przybył do jego głównej kwatery; ma być mianowany drugim naczelnym wodzem w prowincjach zaburzonych. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Bruxella, 6 Sierpnia.

Dzienniki nasze zawierają, odpowiedź, przez Króla udzieloną deputacyi rady prowincjonalnej Luxemburga, w której między innemi wyrażono, co następuje: „Nie można przeczyć, że znajdujemy się w położeniu nader trudnem, ale bądźcie pewnymi, że Rząd sprawą Luxemburga zajmie się gorliwie i z ciałem poświęceniem. Szczególniej stosunki z Niemieckim Związkiem przyczyniają się do zawikłania naszego politycznego położenia. Podlegamy podwójnemu wpływowi: z jednej strony mamy do czynienia z pięcią wielkimi Mocarstwami, z którymi zawarliśmy przymierze, z drugiej zaś z Związkiem Niemieckim, ciałem w pewnym rodzaju niedotykalnem i mocą działającą w zakresie zaległym od wielkich Mocarstw. Równie jest rzetelną prawdą, że musimy walczyć z namiętnościami z tamtej strony Reau; rozprawa o Luxemburgu jest niczem dla Europy; gdyby nie wichrzeń namiętności z tamtej strony Reau, wszystkie trudności dałyby się snadniej załatwić.“ (G.R.K.P.)

С ш в а й ц а р ѣ я.

Lucerna, 1-го Sierpnia.

Dzienniki Szwajcarskie umieściły notę posła francuzkiego Xiecia Montebello, podaną naszemu Rządowi, której treść jest następująca: Podpisany Pseł Króla Francuzów przy związku Szwajcarskim, otrzymał polecenie swego Rządu złożyć JJ. WW. Panom niniejsze udzielenie. Po wypadkach w Strazburgu Król Francuzów okazawszy wspaniałomyślną łagodność względem Ludwika Bonaparte, nie mógł przypuścić tej myśli, aby Szwajcarya, przyjaźnią z Francją sprzymierzona, miała dozwolić powrotu do swego kraju temu, który, lekceważąc wszystkie zobowiązania się, jakie sama wdzięczność na niego włożyła, ważył się wrócić na jej łono, dla odnawiania zbrodniczych zamiarów i nierozważnych żądań, które chęć próżności zwodniczą aż nadto dowiodły wypadki w Strazburgu. Kiedy nadto Ludwik Bonaparte obrat zamek Arenenberski za ognisko swych dłań, pismami rozsianemi po Niemczech i Francyi, popiera swoje mniemane prawa i wrócił z Ameryki, nie dla dopełnienia świętych obowiązków synowskich względem konającej matki, ale dla dalszego wicherzenia i ogłaszania swoich zamiarów, Rząd Króla Francuzów widzi się zmuszonym do zanieśienia niniejszego do JJ. WW. Panów żądania, aby Ludwikowi Bonapartemu zaleconem zostało opuścić ziemię związku Szwajcarskiego. (G.R.K.P.)

Е г и п е т ь.

Alexandrya, 17 Lipca.

(Gaz. Pow.) Dowiadujemy się, właśnie, że An-

Эскадра приблизилась къ Дардазелламъ. Французскій флотъ подъ командою Адмирала Галлуа находится между Кипромъ и Сирією, флотъ Паши весь вышелъ и отправляется къ Сирійскимъ берегамъ. Ожидаютъ здѣсь Французскихъ военныхъ кораблей. Паша находится еще въ своемъ Сералъ, но велѣлъ прійти Нильскому пароходу, чтобы на всякій случай быть въ готовности. Вчера пароходъ его плававшій въ Константинополь подъ Тосканскимъ флагомъ, опять возвратился и будетъ теперь подъ его собственнымъ зеленымъ флагомъ Мекки. (A.P.SZ.)

gielska eskadra zbliżyła się ku Dardanellom. Flota francuska pod dowództwem Admirała Gallois znajduje się między Cyprzem i Syryą, flota Baszy całkiem wypłynęła i udaje się ku brzegom Syrii. Oczekują tu francuskich okrętów wojennych. Basza znajduje się jeszcze w swoim seraju, lecz kazał sprowadzić parochod z Nilu, ażeby na wszelki przypadek być w gotowości. Wczoraj jego statek parowy, który pływał do Konstantynopola pod banderą Toskańską znowu powrócił i oddał żeglować będzie pod własną Baszy zieloną banderą. (A.P.S.Z.)

Т у р ц ѣ я.

Константинополь, 17-го Июля.

Вчера происходили весьма важныя совѣщанія, продолжавшіяся почти цѣлый день. Дѣло шло о разныхъ улучшеніяхъ и измѣненіяхъ въ управленіи. Между прочимъ издано постановленіе весьма важное для торговли и земледѣлія, относительно безпошлиннаго вывоза хлѣба за границу и уничтоженія системы заготовленія продовольствія. Нѣсколько дней тому назадъ, многіе въ Диванѣ были противъ сего проекта, и теперь оный принятъ только по причинѣ стараній и вліянія Рехида-Паши.

— Въ слѣдствіе полученныхъ изъ Египта извѣстій, въ дипломатическомъ корпусѣ замѣчена большая дѣятельность. Султанъ узнавъ о отплытіи Египетской флотиліи, приказалъ усилить флотію Капудана-Паши, съ тѣмъ, чтобы морскія его силы могли сразиться съ непріятелемъ. Посланники могущественныхъ державъ, въ особенности Англіійскій и Французскій, старались воспрепятствовать исполненію сего приказанія, уверяя, что Государи ихъ не допустить до непріятельскихъ дѣйствій и употребить всевозможныя мѣры для сохраненія мира на Востокѣ. (О.Г.Д.П.)

— Въ Смирскомъ журналѣ находимъ слѣдующія извѣстія изъ Бейрута, отъ 27-го Іюня: „Сирійскія дѣла становятся со дня на день неблагопріятнѣе для Мегмета-Али. Памя бунта вспыхнуло снова, и распространяется въ горахъ съ неимоверною быстротою: Матежники подкрѣпляются безчисленными перебѣжчиками изъ лагеря Ибрагима-Паши. Носятся слухи, будто Египтяне потерпѣли совершенное пораженіе и весьма значительную потерю. Ибрагимъ-Паша, одержавъ нѣсколько побѣдъ надъ Друзами, отправился за ними въ погоню; но они засѣли въ узкихъ ущеліяхъ Харана и сражались отчаянно, произвели ужасное кровопролитіе между Египтянами. По вѣрѣйшимъ извѣстіямъ, потеря Ибрагимъ-Паши простирается до 6000 человекъ. Одержавъ эту побѣду, Друзы заняли опять прежняе свое мѣсто. Такая неудача можетъ имѣть для Ибрагима-Паши самыя невыгодныя слѣдствія, сильно подѣйствовавъ на духъ его арміи.

(С. II)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІА.

Херсонскія степи.

На югъ отъ Елисаветграда, Вознесенска и Тирасполя, тянутся обширныя степи, составляющія южные утѣды Херсонской Губерніи. Видъ этихъ степей представляетъ много оригинальнаго: необозримая, ровная поверхность земли позволяетъ взору обнимать далекое пространство, и не рѣдко вводитъ его въ заблужденіе, показывая на краю горизонта феномень, извѣстный подъ названіемъ; mirage. Одни только курганы, эти могильныя или сторожевыя насыпи, нарушаютъ однообразіе степей и служатъ проѣзжающему указателями пути. Рѣки, освободясь отъ гранитныхъ пороговъ, текутъ здѣсь лѣниво и болѣе похожи на озера. Днѣпръ и Днѣстръ терются въ камышахъ, дѣлятся на рукава; Бугъ мѣстами покрытъ тростникомъ и розогою, отъ чего образуются какъ бы отдѣльныя озера, на коихъ плаваютъ множество кувшинчиковъ: *pumilia alba et n. lutea*; мѣстами же эта рѣка разширяется на значительное разстояніе и отъ известковыхъ береговъ своихъ принимаетъ бѣлый цвѣтъ, отъ чего и называлась у Турокъ: *ак-су* (бѣлая вода). Пространство степей между Бугомъ и Днѣстромъ отличается еще солеными озерами, называемыми *лиманами*; эти лиманы, нѣкогда бывшіе заливами Чернаго моря, теперь отдѣлены отъ него узкими перешейками (*пересыпани*).

Степи бывають покрыты зеленою весьма не долго послѣ открытія весны; уже въ Май свѣжесть зелени начинаетъ блекнуть отъ засухъ. Большую часть лѣта небо не омрачается тучами, и солнечные лучи, падая въ прямомъ и правленіи на землю, сжигаютъ совершенно траву: тогда вся степь желтѣеть, а въ земляхъ дѣлаются глубокія трещины. Въ этомъ положеніи земля пребываетъ обыкновенно до Сентября; въ семь мѣсяцъ падаютъ дожди, и съ Октябремъ наступаютъ опять ясные и теплые дни; степь снова покрывается

T U R C Y A.

Konstantynopol, d. 17 Lipca.

Wczora odbywały się nader ważne narady, które się prawie dzień cały ciągnęły. Rozprawiano o rozmaitych poprawach i przemianach w zarządzie. Między innemi uchwalono rzecz wielce ważną dla handlu i rolnictwa, to jest: bezpłatny wywóz zboża za granicę i zniesienie systemu zaopatrywania żywnością. Jeszcze przed kilkudniami projekt ten znajdował wielki opór w Dywanie, i teraz dopiero przeszedł za czynnym wpływem i staraniem Reszyda-Baszy.

— W skutku otrzymanych wiadomości z Egiptu, uważano ruch nadzwyczajny między członkami ciała dyplomatycznego. Jak tylko się Sułtan dowiedział o wypłynieniu egipskiej floty, kazał wzmocnić flotę Kapudana-Baszy, aby tym sposobem mogła się zetrzeć z flotą nieprzyjacielską. Posłowie wielkich mocarstw, szczególnie angielski i francuzki, starali się odwrócić wykonanie tego rozkazu, żegając, że ich dwory nie dozwolą, aby miało przyjść do kroków nieprzyjacielskich i użyją wszelkich najsukuteczniejszych środków do utrzymania pokoju na Wschodzie. (G.R.K.P.)

— W dzienniku Smirnieńskim czytamy następujące wiadomości z Beyrut pod dniem 27 Czerwca: „Sprawy Syryjskie biorą coraz groźniejszy dla Mehmeda-Alego obrót: duch powstania codzień więcej się rozszerza w górach, gdzie podsycany jest dezercją z obozu egipskiego. Ibrahim-Basza, odniosszy niejaki korzyści nad Druzzami, puścił się był za nimi w pogoń; ale ci, zatrzymawszy się w wąwozach Horan, wpadli na Egipcyan i porazili ich na głowę, licząc do 6000 ludzi stracił Ibrahima Baszy. Po tej krwawej rozprawie Druzzowie wrócili na swe dawne stanowiska i opanowali wszystkie drogi. Takie niepowodzenie może mieć dla Ibrahima Baszy nader niepomyślne skutki i wielki wpływ wywrzeć na duch jego wojska. (Pcz. Półn.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Stepy Chersońskie.

Na południe Elisawetgradu, Wozniesieńska i Tiraspoła, ciągną się rozległe stepy, składające powiaty południowe Gubernii Chersońskiej. Widok ich jest nader oryginalny: nieprzejrzana równina pozwala oku sięgać dalszej przestrzeni, i często wprawia je w ośmieszenie, ukazując przy brzegu widnokręgu fenomen, pod nazwiskiem powodzi optycznej (*mirage*) znany. Same tylko kurhany, owe nagrobne lub graniczne kopce, przerywają jednostajność stepów i służą dla podróżnego za wskazówkę drogi. Rzeki, pozbywszy się granitowych progów, płyną tu leniwie, i raczej podobne są do jezior. Dniepr i Dniestr nikną w sitowiacz, i dzielą się na odnogi. Bug, miejscami zarosły trzciną i sitowiem tworzy jakby osobne jeziora, pokryte grzybieniami: *Nymphaea alba* et *N. lutea*; miejscami zaś szeroko rozlany, bieleje od brzegów wapiennych, i dla tego u Turków zwął się: *ak su* (biała woda). Przestrzeń stepów pomiędzy Bugiem a Dniestrem odznacza się nadto jeziorami słonemi, które zowią *limanami*; limany te, niegdyś z zalewów Czarnego morza powstałe, oddzielone są teraz od niego wązkiemi międzymorzami.

Stępy okryte bywają zielonością niebawem po nastaniu wiosny, a w Maju już świeżość zieloności więdnąć zaczyna od suszy. Przez większą część lata niebo się nie zachmurza, a promienie słoneczne, padając prostopadle na ziemię, wypalają zupełnie trawę; wówczas cały step żółknie, i powstają głębokie w ziemi rozpadliny. W takim stanie ziemia zwykle zostaje aż do Września, w którym padają deszcze; w Połdzierniku zaś wracają znowu dni pogodne i ciepłe, tak, że stępy świeżą i pokrywają się zielonością. Pora ta roku, *babiem latem* u polpółstwa

(२)

зеленю. Это время года, называемое простолудиями *бабымъ лѣтомъ*, есть самое пріятное въ Херсонскихъ степяхъ. Утренніе туманы поддерживаютъ свѣжесть зелени, и косвенные, но еще теплые лучи солнца не вредятъ растительности.

Нѣтъ сомнѣнія, что прежде травы были гораздо роскошнѣе въ здѣшнихъ степяхъ; тогда лѣса, вѣнчавшіе возвышенія Херсонской Губерніи, не были еще разрѣжены, и доставляли болѣе влаги протяженію степей, заключенныхъ въ нынѣшнихъ южныхъ уѣздахъ. Манштейнъ, описавшій походы Миниха, Мейеръ, оставившій намъ описаніе Очаковской земли, и другіе путешественники, проѣзжавшіе черезъ южную часть Херсонской Губерніи, съ восторгомъ упоминаютъ о добротѣ и вышинѣ травъ, и о множествѣ животныхъ, водившихся въ этихъ мѣстахъ. Манштейнъ говоритъ, что „эта земля есть прекраснѣйшая въ Европѣ, и что на ней растутъ лучшія въ свѣтѣ травы и выше челоука самого великорослаго.“ Большая часть этихъ травъ, согнивая на мѣстѣ, ежегодно прибавляла къ въсковой массѣ чернозема новый растительный слой, и такимъ образомъ приготавливали здѣшнюю тучную почву. Иногда Татары, имѣя цѣлю уничтоженіе корма непріятельской конницы, зажигали сухую траву, и степь со всѣхъ сторонъ обнималась пламенемъ. Тогда, стоя на курганѣ, и обозрѣвая все степное пространство, можно было видѣть океанъ пламени; видъ величественный, уступающій только зрѣлищу пожара въковыхъ Американскихъ лѣсовъ. Иногда и въ наше время случается видѣть въ южныхъ уѣздахъ Херсонской Губерніи степные пожары; но они утратили свое величіе и страшны по вреду, который причиняютъ. Жители смежныхъ селеній должны выбѣгать въ поле, чтобы гасить огонь, который, обхватывая степи длинною полосой, лишь съ большимъ усиліемъ уничтожается. Впрочемъ эти пожары въ прежніе годы бывали рѣдки, и въ степяхъ почти безпрепятственно обитало множество животныхъ четвероногихъ и пернатыхъ, кои нынѣ или совсѣмъ исчезли, или же удалены въ глухія мѣста Херсонскаго уѣзда. Старожилы еще доселѣ помнятъ, что за прежнюю Новосербію, на югъ, паслись стада дикихъ овецъ, коней туземныхъ жители называли *сугаками*, замѣчательныя длинною переднею губою, принуждавшею ихъ жевать траву безпрестанно отступая назадъ. Кромѣ этихъ животныхъ, степи наши еще были оживлены табунами дикихъ лошадей и степными козами, а на скалахъ, прибрежныхъ Днѣстру и осѣненныхъ густыми рощами, въ этихъ прекрасныхъ мѣстахъ, образуемыхъ крайними предѣлами Карпатскаго хребта, жили горныя козы; зайцы же, куропатки, перепела и стрепеты были такъ многочисленны, что солдаты Минихова войска ловили ихъ руками. Порода сугаковъ теперь совершенно исчезла. Этихъ коренныхъ обитателей здѣшнихъ степей замѣнили овцы, пригнанныя изъ Пиренейскаго полуострова, и тамъ, гдѣ прежде въ дикой волѣ резвились эти странные животные, теперь смиренно пасутся послушные мериносы. Степныя дикія козы, которыя въ послѣднихъ годахъ прошлаго столѣтія, по свидѣтельству Мейера, видимы еще были во множествѣ, также исчезли совершенно. Горныя козы водились еще недавно въ гранитныхъ скалахъ одной изъ Нѣмецкихъ колоній, смежной съ Григоріополемъ. Почтенный начальникъ иностранныхъ колоній здѣшняго края заботился, чтобы ихъ не трогали въ ихъ послѣднемъ пріютѣ. Не знаю, держатся ли онѣ тамъ доселѣ. Дикія лошади не совсѣмъ оставили наши степи и мѣстами въ Херсонскомъ уѣздѣ, возлѣ Ингульца, живутъ на прежнемъ обиталищѣ, но ихъ число ежегодно уменьшается, и скоро эта замѣчательная порода совершенно истребится. Желательно, чтобы она сохранилась въ одномъ изъ мѣстныхъ музеевъ. Одинъ только орелъ, этотъ пернатый царь степей, не оставляетъ своего древняго владѣнія; его не рѣдко можно видѣть сидящаго на высокомъ курганѣ и величественно озирающаго степную поверхность.

Но не одни южные уѣзды Херсонской Губерніи заключали прежде множество животныхъ; должно думать, что въ пространнѣхъ лѣсахъ, опоясывавшихъ некогда вершины Губерніи, по рубежу Кіевской и Подольской Губерніи обитали звѣри замѣчательные. Мейеръ упоминаетъ о барсукахъ, жившихъ въ мѣстахъ прибрежныхъ Днѣстру, а въ Александрійскомъ уѣздѣ еще доселѣ, въ нѣдрахъ драгоценныхъ остатковъ бывшей дремучей *Чуты*, находятъ куницъ. Г-нъ Левицкій, тамошній помѣщикъ, въ запискѣ поданной Г. Гражданскому Губернатору, утверждаетъ, что эти куницы превосходятъ даже Сибирскихъ красотою своего мѣха. (*Лѣвн. Ж.*)

звана, jest najprzyjemniejszą w stepach Chersońskich. Poranne mgły utrzymują świeżość zieloności, a promienie słońca, chociaż ukośne, lecz jeszcze ciepłe nie szkodzą wegetacyi.

Niemasz wątpliwości, że dawniej trawy bujniejszemi były w tych stepach; wówczas, nieprzerzedzone jeszcze lasy, wieńczące wzniosłości Gubernii Chersońskiej, odwilżały więcej przestrzeń stepów, zalegających terazniejsze południowe powiaty. *Manstein*, który skreślił wyprawę *Münicha*, *Mejer*, który nam zostawił opisanie ziemi *Oczakowskiej*, i inni podróżni, którzy południową część Gubernii Chersońskiej zwiedzali, z zachwyceniem wspominają o dobroci i bujności traw, jako też o obfitości zwierząt w tych okolicach. *Manstein* powiada, że „ziemia ta jest najlepszą w Europie, i że na niej rosną trawy najlepsze i wyższe od rosnącego człowieka.“ Trawy te po większej części gnijąc na miejscu, corocznie zwiększały odwieczną masę próchnicy, nową urodzajną warstwą, i tym sposobem tworzyły tameczny grunt żyzny. Niegdyś Tatarzy, by pozbyć paszy nieprzyjacielską jazdę, zapalali suchą trawę, i wnet cały step ze wszech stron ogarniał płomień. Wówczas, stojąc na kurhanie, i mając przed oczyma całą przestrzeń stepu, widzieć można było ocean płomieni; wspaniałe widowisko, ustępujące tylko widokowi pożaru odwiecznych lasów Ameryki. I teraz zdarzają się niekiedy stepne pożary w powiatach południowych Gubernii Chersońskiej, lecz te utraciły już swoją okazałość i przerażają tylko szkodami, które zrzadzają — Mieszkańcy wsi przyległych wybiegać muszą w pole dla gaszenia ognia, który zajmując step długim pasem, ledwo z wielką trudnością przytłumić się daje. Wreszcie pożary te w dawniejszych latach bywały rzadkie, i w stepach bez przeszkody prawie utrzymywały się mnóstwo zwierząt czworonożnych i ptactwa, które teraz albo całkiem wyginęły, albo też przeniosły się w zarosła powiatu Chersońskiego. Starsi ludzie dotąd jeszcze pamiętają, że za dawniejszą Nowoserbiją, na południe, stadami się pasły dzikie owce, które u tamecznych mieszkańców zwą się *suhakami*, godne uwagi z powodu długiej wargi przedniej, która zniewalała je oiągle wstecz się cofać przy skubaniu trawy. Prócz tych zwierząt, stepy nasze były jeszcze ożywione przez stada dzikich koni i kozy stepowe, a po skałach nadbrzeżnych Dniestr, gęstemi ocienionych gajami, i będących ostatniemi pasma Karpackiego odnogami, trzymały się górne kozy: zające, kurapatwy, przepiórki i dropie były w tak wielkiej liczbie, że żołnierze z wojska *Münicha* chwyтали je rękoma. Teraz ród suchaków całkiem wyginął. Przyrodzonych tych mieszkańców tutejszych stepów zastąpiły owce, z półwyspu Pirenejskiego sprowadzone; a tak tam, gdzie wprzód dziko bujały osobliwsze owe zwierzęta, teraz paszą się spokojne posłuszne merynosy. Kozy dzikie stepowe, które w ostatnich latach zeszłego wieku, podług świadectwa *Mejera*, w znacznej jeszcze liczbie dostrzegać się dawały, także zupełnie znikły. Kozy górne niedawno jeszcze wylegały się wśród skał granitowych, w jednej z kolonij Niemieckich, przytykającej do *Grygoriopola*. Szanowny zwierzchnik Kolonij cudzoziemców w tutejszym kraju, czuwał nad tem, aby zwierzęta te oszczędzano w ostatnim ich przytułku. Nie wiadomo, czyli się tamże dotąd utrzymują. Dzikie konie nie opuściły zupełnie naszych stepów, i gdziekolwiek w powiecie Chersońskim, około *Ingulca*, trzymają się w dawnym swoim siedlisku; lecz ich liczba corok się zmniejsza, i wkrótce rzadki ten rodzaj zwierząt całkowiec zaginie. Życzyby należało, aby go w jednym z miejscowych muzeów zachowano. Jeden tylko orzeł, ten skrzydłaty król stepów, nie opuszcza starożytnej swej dziedziny, i często widzieć go można siedzącego na wysokim kurhanie i wspaniale spoglądającego na otaczające go przestrzenie.

Lecz nie same powiaty Gubernii Chersońskiej obfitowały dawniej w mnóstwo zwierza; zapewne i w rozległych lasach, które niegdyś opasywały wyniosłości tej gubernii, wzdłuż granic gubernij, Kijowskiej i Podolskiej, legły się rzadsze zwierzęta. *Mejer* wzmiankuje o borsukach, które się trzymały w okolicach nadbrzeżnych Dniestr, a w powiecie Alexandryjskim dotąd jeszcze, wśród szacownych szczątków niegdyś puszczy *Czuty*, znajdują się kuny. *P. Lewicki*, obywatel tameczny, w podaniu do P. Gubernatora Cywilnego, zapewnia, że kuny te przewyższają nawet sybirskie pięknością swego furta. (*D. L.*)